HE 43/2022 Tekijänoikeuslain muutosesitys

Liikenne- ja viestintävaliokunta
10.5.2022

medialiitto

medialiitto

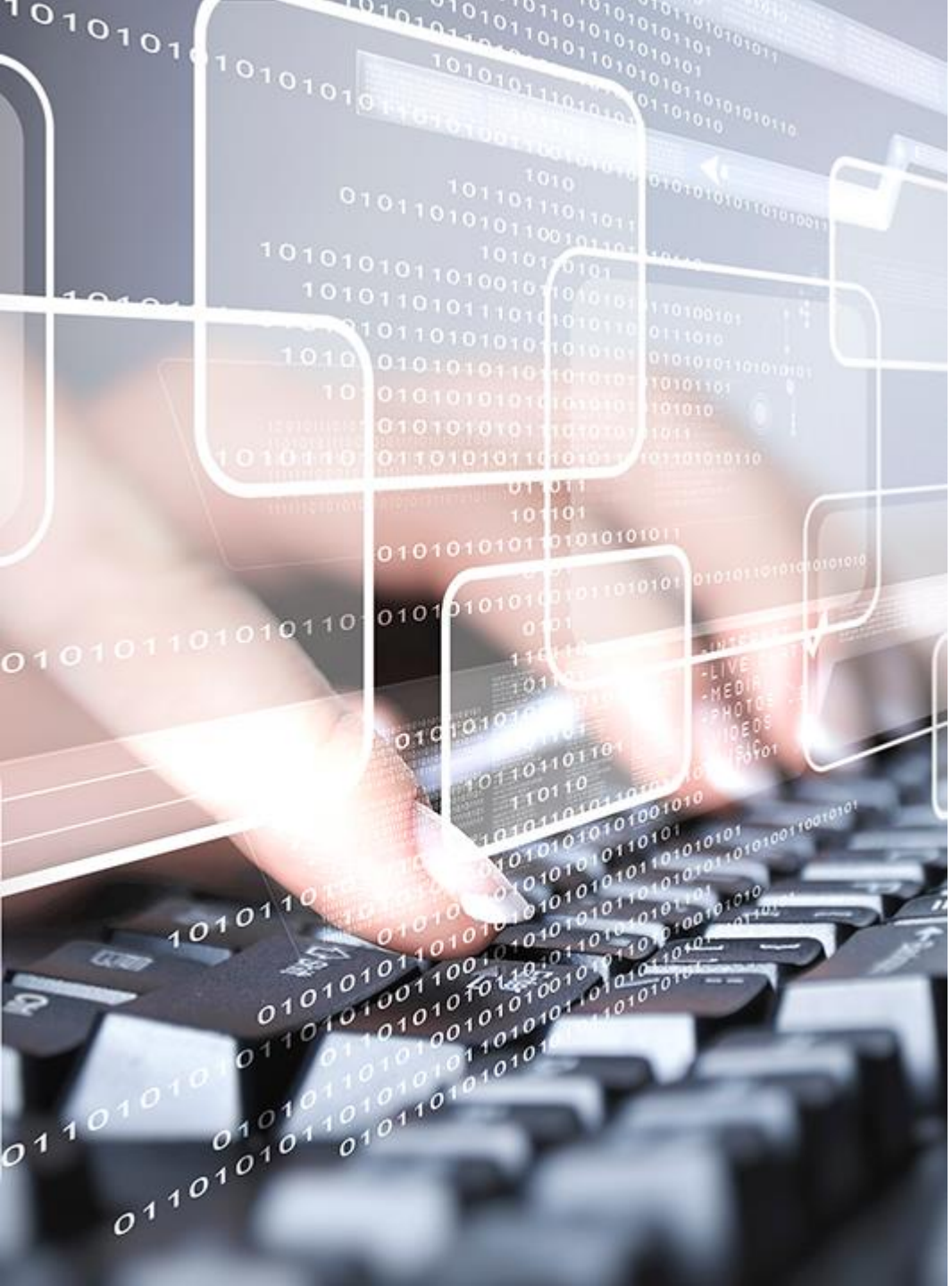

Radio- ja televisiolähetysten edelleen lähettäminen (25 h §) ja suora siirto (25 m §)

Televisiojakelumarkkinaa koskevia **edelleen lähettämisen ja suoran siirron säännöksiä** tulee muokata valiokuntakäsittelyssä niin, että esityksestä selkiytetään alkuperäisen ja edelleen lähettämisen määrittelyä ja varmistetaan suoran sopimisen mahdollisuus teknologianeutraalisti kaikilla jakelutavoilla (alkuperäinen lähettäminen, edelleen lähettäminen, suoran siirron menetelmä).

Näin voidaan vähentää oikeudellista epävarmuutta televisiojakelumarkkinalla ja turvata investoinnit myös jatkossa kotimaisten av-sisältöjen tuotantoihin.

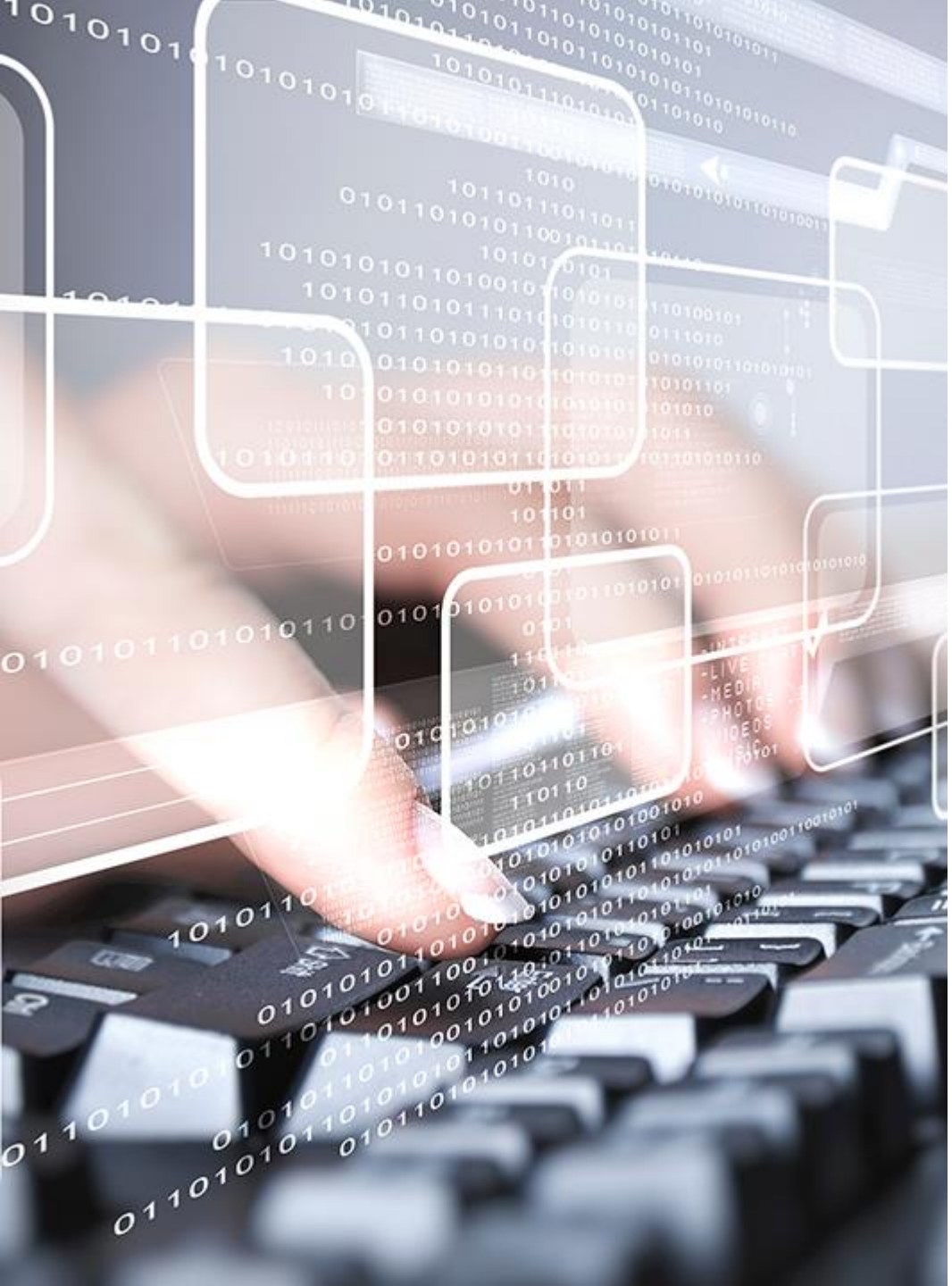

Radio- ja televisiolähetysten edelleen lähettäminen (25 h §) ja suora siirto (25 m §)

Tekijänoikeuslain **edelleen lähettämistä** koskevaan säännökseen 25 h § tulisi lisätä uusi neljäs momentti:

”Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 25 f §:n mukaiseen lähettämiseen eli kun lähetys tapahtuu lähettäjäyrityksen toimesta tai valvonnassa ja vastuulla millä tahansa teknologialla samanaikaisesti ja muuttumattomana”

Esitykseen sisältyvään **suoraa siirtoa** koskevaan 25 m §:ään tulisi lisätä 2 momentti, joka vastaa 25 h §:n 2 momenttia edelleen lähettämisen osalta:

”1 momenttia ei sovelleta teoksen lähettämiseen suoran siirron menetelmällä, jos sen tekijä on luovuttanut oikeuden sen lähettämiseen suoran siirron menetelmällä sille lähettäjäyritykselle, jonka lähetystä lähettäminen suoran siirron menetelmällä koskee.”

Verkkosisällönjakopalvelut 6a luku - Lehtikustantajan suoja mukaan soveltamisalaan

Lehtikustantajan suoja tulisi lisätä 6 a luvun 55 m §:ssä listattujen lähioikeuden suojien joukkoon, mm. seuraavasti (täydennys **tummennettu ja alleviivattu**):

*Mitä tässä luvussa säädetään teoksesta, sovelletaan myös 45, 46, 46a ja 48 §:ssä, 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 49a §:ssä **sekä 50 §:ssä** tarkoitettuun lähioikeuden suojan kohteeseen.*

Myös lehtikustantajilla tulisi olla yksiselitteinen oikeus edellyttää sosiaalisen median yhtiöiltä vastuullista toimintaa ja tarvittaessa puuttua sosiaalisen median käyttäjien lähipiiriä laajempaan lehtijulkaisujen käyttöön sosiaalisessa mediassa.
DSM-direktiivin lista ”oikeudenhaltijoista” on ymmärrettävä niin, että uusi lehtikustantajan suoja on mukana. Näin on tehty osassa EU-maita (esimerkiksi Tanska).

Muilta osin Medialiitto kannattaa uutta lehtijulkaisun kustantajan suojaa koskevaa säännöstä ja siihen liittyvää sopimuslisenssipykälää perusteluineen.

medialiitto

Verkkosisällönjakopalvelut 6a luku - 55 j § poistettava

Säännösehdotus 55 j § oikeudesta kohtuulliseen hyvitykseen tulisi poistaa perusteettomana ja tarpeettomana.

Hyvityspykälä menee DSM- direktiivin ulkopuolelle. Se on omiaan aiheuttamaan oikeudellista epävarmuutta siitä mitä hyvityksellä ylipäätänsä on tarkoitus hyvittää.

Käyttäjällä ja palveluntarjoajalla on aina oikeus hakea vahingonkorvausta (55 k § 3 momentti) oikeudettoman pyynnön aiheuttamasta vahingosta.

medialiitto

Tekstin- ja tiedonlouhinta (13 b §)

Esitystä tulisi tarkentaa siten, että oikeudenhaltijan tulisi voida kieltää 13 b § 1 momentin tarkoittama teosten kappaleen valmistaminen yleiseen ns. **kaupallisen tiedonlouhinnan** tarkoitukseen kirjaamalla kielto yleisölle avoimen sisältöpalvelun käyttöehtoihin.

Sisältöpalvelun digitaaliset käyttöehdot ovat viimeistään lähitulevaisuudessa koneluettavissa tekoälyn avulla.

Esityksen mukaan tällä tekijänoikeuden rajoituksella ei tulisi olla kielteisiä vaikutuksia kustantajien liiketoimintaan. Nykyisessä muodossa se on omiaan vaarantamaan lehdistön sisältöinvestointeja ja mahdollistamaan toimituksellisten sisältöjen vapaan hyödyntämisen esimerkiksi tekoälyn avulla raaka-aineena uusille sisältöpalveluille.

DSM-direktiivi antaa oikeudenhaltijoille, kuten lehtikustantajille, mahdollisuuden pidättää oikeudet tiedonlouhintaa kaupallista tarkoitusta varten tarvittavien kappaleiden valmistamiseen.

Esityksen 13 b 2 momentti tieteellistä tarkoituksessa tapahtuvasta tiedonlouhinnasta on perusteluineen tasapainoinen ja vastaa DSM-direktiivin tarkoitusta.